

ERDÉLYI GAZDA

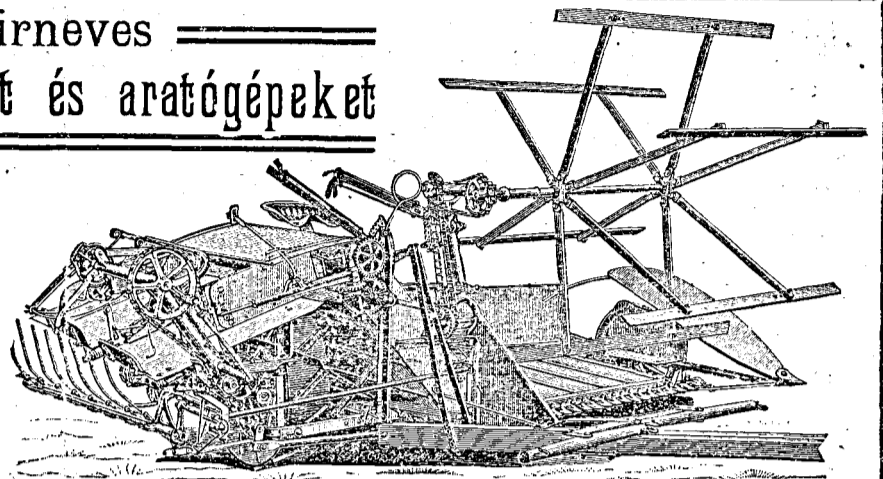
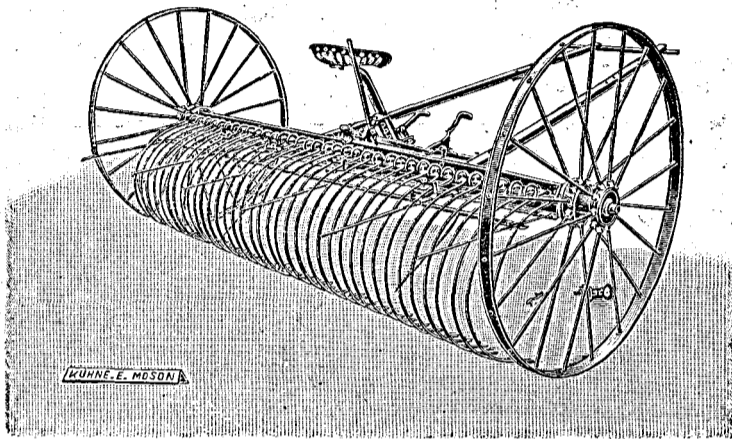
XLIII. ÉVFOLYAM.

KOLOZSVÁR, 1911. Julius 2.

27. SZÁM.

Szénagereblyéket, hirneves
OSBORNE fűkaszálógépeket és aratógépeket

szállít:

2012

„KÜHNE“ mezőgazdasági gépgyár r.-t. **MOSONBAN.**

Főraktár: **Budapest, VI., Váci-körút 57/a.**

Fiókraktárak: Debrecen, Kaposvár, Temesvár.

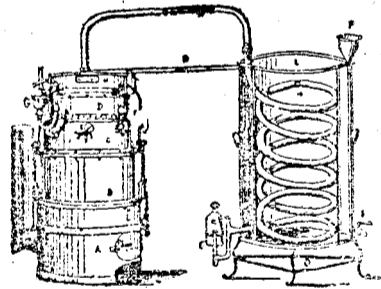
Uj gyártási ág: Motorhajtásu cséplőkészletek 3-20 lóerőig.

Az ezredéves országos kiállításon nagy éremmel, I. Szegedi és II. Pozsonyi mezőgazdasági kiállításon 3 ezüst éremmel kitüntetve.

Legujabbgyümölcs-, törköly és borseprő-lepároló készülékek,

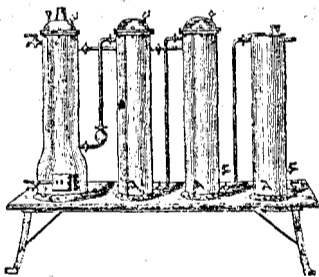
duplafőző kazánok vizfürdővel, kozmásodás lehetetlen, mert a cefre teljesen vízben lesz főlforralva. Egyszerű keverővel ellátott és tengelyen fordítható, könnyen és gyorsan kiüríthető főzőkazánok, mindennemű pálinka és cognacfőző kazánokat szállít és gyári berendezések felszerelésére ajánlja magát

Gállik Lajos rézművesmester üzlete
 BUDAPEST, VII., Kertész-utca 8. szám.

Képes árjegyzéket bérmentve küld.

2598

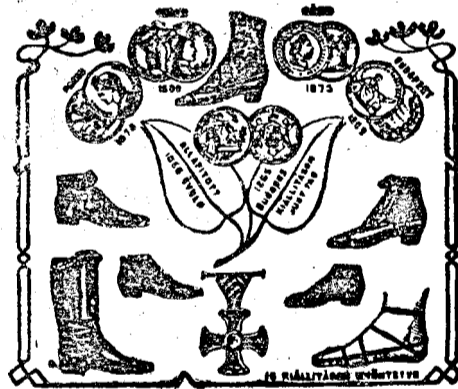
Ócska rezet folyó árban becserél.

MATUTSEK JÓZSEF

KOLOZSVÁRT, Szentegyház-utca 3.

Ajánlja általánosan elősmert saját műhelyében készült

FÉRFI és NŐI CIPŐ RAKTÁRÁT.

2019

Vidéki megrendelések mérték után de legbiztosabban egy használt, a lábra találó cipő beküldésével a legjobb anyagból és divat szerint lehetőleg gyorsan teljesíttetnek.

Gazdatársaink sz. figyelmébe ajánljuk, hogy

rézgálicot,

rézkenport,

permetezőket.

kénporfuvókat,

cséplési szenet,

zsákokat,

ponyvákat,

olajokat

2336 II

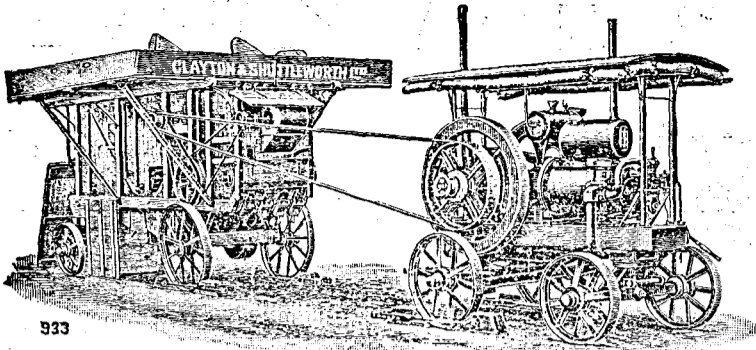
továbbá

m ü t r á g y á t

:: állandóan raktáron tartunk s legjutányosabban szállítunk. ::

Tessék ajánlatot kérni

Székely Gazdák Szövetkezete Marosvásárhely.

Kolozsvárt nagy raktár.

Mérnök látogatás
díjtalan!

Clayton & Shuttleworth Ltd.

mezőgazdasági gépgyár képviselete.

Nyersolajmotorok,

Szivógázmotorok,

Benzinmotorok

és

Kenő olajok.

Erdeleyi Gazdasági és Kereskedelmi Vállalat
 Dr. Osztián Olivér és Társai
Ferenc József-ut 31 Szám.
 Sürgönyeim: Coloniata Kolozsvár.

Telefon interurban: 934. SZ.

**Műszaki
cikkek.**

2485

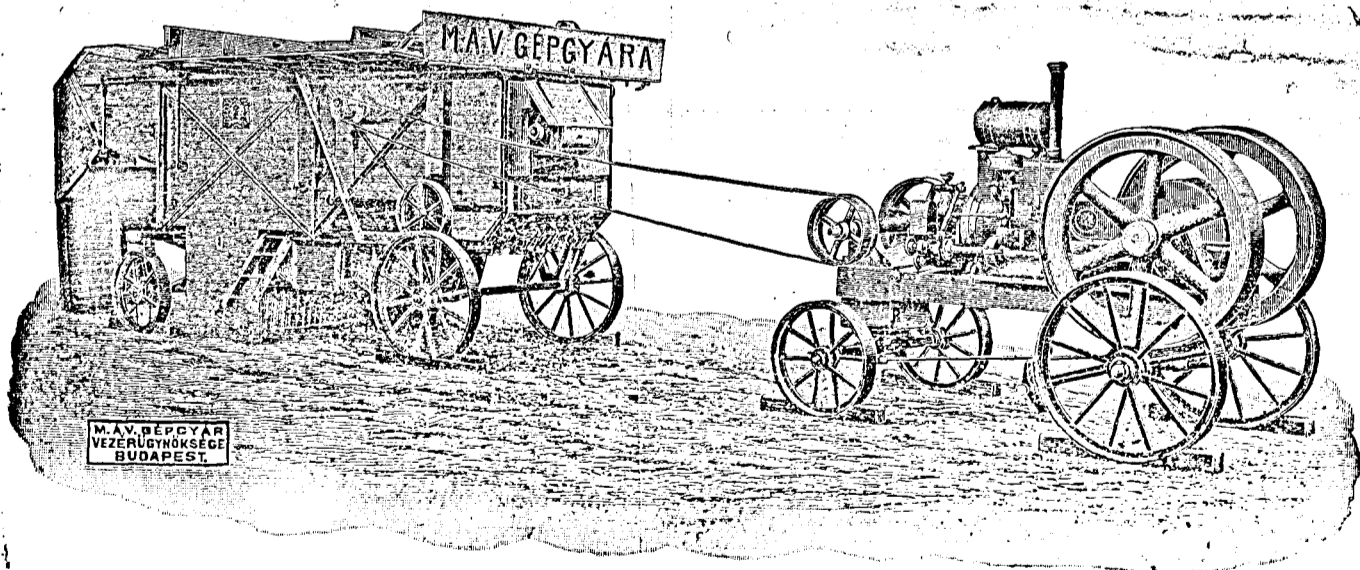
Kérjen ajánlatot!

Legújabb szerkezetű

BENZIN CSÉPLŐ-KÉSZLETEK

túlszárnyalnak minden más gyártmányt.

2021

Nagy munkaképesség!

Gazdaságos üzem.

Kivánatra szivesen küldünk árjegyzéket és költségvetést.

A Magyar Királyi Államvasutak Gépgyárának Vezérügynöksége, BUDAPEST.

ERDÉLYI GAZDA

AZ E. G. E. TAGJAI INGYEN KAPJÁK
ELOFIZETÉSI ÁR: 1 ÉVRE 12 KORONA,
1/2 ÉVRE 6 KOR., EGY SZÁM 24 FILLER.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET-, ERDÉLYRÉSZI GAZDASZTI EGYESÜLET
ÉS AZ ERDÉLYRÉSZI KERTÉSZETI EGYESÜLET HIVATALOS KOZLÖNYE.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG ES KIADÓHIVATAL:
KOLOZSVAR, ATTILA-UTCA 10. SZÁM.
A LAP TELEFON SZÁMA: 158.

TARTALOM:

Önálló eredeti cikkek:

A világ gabonatermése az 1910. évben. <i>T. B.</i>	325
A székely népies lótenyésztés kérdéséhez. <i>Pálffy Gyula.</i>	325
A gyógynövények értékesítése. <i>Dr. Rapaics Raymund.</i>	326
A zöldtrágyázás fontossága és alkalmazása, tekintettel az erdélyi gazdasági viszonyokra. <i>Sipos József.</i>	327
Irodalmi szemle.	327
Kisebb szakközlemények.	327
Kormányintézkedések.	328
Vegyes közlemények.	328
Hírdetések.	

A világ gabonatermése az 1910. évben.

Most tette közzé a földművelésügyi miniszter a végleges terméseredményekre vonatkozó adatokat, melyeknél beigazolást nyert azon tény, hogy az első becslésnél igen optimisztikusan tették meg jelentéseiket a gazdasági tudósítók. A romai nemzetközi mezőgazdasági intézet, az angol szaklapok és Dornbusch termésbecsléseivel szemben azonban, a földművelésügyi miniszterium újabb statisztikai adatai közelítettek meg leginkább a valóságot, mint ezt a végleges hivatalos becslés adatai mutatják. A végleges termésbecslés szám adatai szerint az augusztus havi becslés magasabb volt a búzánál 4.18, árpánál 7.45, zabnál 12.81, tengerinél 36.95 millió métermázsával; alacsonyabb rozs és kétszeresnél 7.31 millió mm.-val. Végleges termésbecslés szerint, a világnak ezen öt gabonaféleségből 3.566.87 millió mm. termése volt az 1910. évben.

Az egyes államok terméseredményei külön fejezetben vannak kimutatva, aszerint, hogy azok az államok bevitelre szorulnak, vagy kivitelre is termelnek. Bevitelre szorulnak: Nagybritania, Francia-, Német-, Olasz-, Svéd-, Spanyolország, Ausztria, Hollandia, Svájc, Belgium, Dánia, Norvégia, Portugália, Görögország és Egyiptom.

Kivitelre is termeszto államok: Magyarbirodalom, Bosznia és Hercegovina, Oroszország, Románia, Bulgária, Szerbia, Törökország, Keletindia, amerikai Egyesült-Államok, Kanada, Argentína, Chile, Uruguay, Ausztrália, Algir, Tripolis, Tunisz, Mexikó, Japán, délafrikai gyarmatállamok és Paraguay.

A bevitelre szoruló államok termése buza, rozs, rozs, árpa, zab és tengeriből összesen, millió métermázsákban kifejezve, a végleges

becslés szerint 800'33
az augsztusi magyar termésbecslés szerint 838'44
az angolok nyári becslése szerint . . . 814'60
az 799'63
a romai nemzetközi mezőgazdasági
int. becslése szerint 798'64
A Dornbusch becslése csak búzára vonatkozik,
mely kb. megközelíti a valóságot 257'72 millió
mm.-val.

A kivitelre szoruló államok terméseredménye:

a végleges termésbecslés szerint . . . 2766'54
az augusztusi magyar becslés szerint . . 2674'35
az angol szaksajtó nyári becslése szerint 2663'14
az 2079'86
a romai nemzetközi mezőgazdasági
int. becslése szerint 2079'32

Dornbuschnak a búzára vonatkozó becslése, az összes becslések között a legalacsonyabb: 698'76 millió mm.

Európának az ázsiai orosz és török részekkel együtt, a végleges termésbecslés szerint, 1910. évben 1794'68 millió mm. gabona termése volt, az 1909.-i 1842'78 millió mm.-val szemben.

Az egész föld 1910. évi gabona termése 3566'87 millió mm. volt, az 1909. évi 3510'96 millió mm.-val szemben. Hogy az 1911. évi termés mennyivel fogja túlhaladni az 1910.-it, azt eddig még nem tudhatjuk. A terméskilátások hazánkban elég gyengék. Oroszország déli részén a szárazság valósággal dühöng, Németországban csak most látszanak a fagy és egér okozta károk. Olaszországban is mint Magyarországon esőre volna szükség. Az amerikai Egyesült-Államok termés kilátásai azonban kedvezők, ugyszintén a Balkán államok, Románia és Bulgária termés kilátásai is elég jók. Közlebről már a számszerinti becslést is fogjuk látni, ami majd megvilágítja az ideai termés kilátásokat is.

T. B.

A székely népies lótenyésztés kérdéséhez.

Irta: *Pálffy Gyula* kir. állatorvos.

Czirmes Bálint gazdaprofesszor ur, e lap közelebbi számában érdekes és a mai gazdasági viszonyokhoz mért, valóban nívós közleményt irt és írásában én a szintén szakember, az

én szemüvegemen nézve a dolgokat, közhelyeket fedeztem fel, melyeknek betöltését kész örömet eszközölöm annak előrebocsájtása után, hogy az egy irányban való törekvésben parányi erőmmel, az érdemes professzor urnak — ha megengedi — segítségére kívánok lenni.

Az érdekes cikk tonusán végig vonul a magyar gazda töprengő meláncholiája és méltán is, mert csak kedvetlenséget idézhet elő azon körülmény, hogy a 8—10 évenként kontinensünkön átvonuló száj- és körömfájás itt szokott nyaralni a mi vadregényes fenyvesekkel koszoruzott bokrátság erdélyi, avagy aranykalászos rónájú alföldi tájainkon.

És ez a kellemetlen nyaraló vendégünk, Keletről és mindég csak következetesen Keletről tör be hozzánk, holott a Keletet ragyogó szinompáival annyira szoktuk isteníteni, ha tollunk valamelyes idealis cél szolgálatába szegődik.

Tehát száj- és körömfájás tekintetében gyűlöletes nekünk a Kelet, mert onnan szokott jönni a száj- és körömfájás és bocsánatot kérek, be ke kell vallanom, hogy megállítani nem vagyunk képesek, bármiként is ambiciójuk magunknak, hogy mi, mimindenre vagyunk képesek.

Az igaz, hogy nem rajtunk mulik a dolog, hanem az istenadta és felséges népen, amelyik jó vastagon bepatinázott konzervatívizmussal ránehezedik a modern ember törekvésére és akkor dugába dült minden küzdelem.

Egy-egy ilyen tatárjárás szerű száj- és körömfájás átvonulása nyomán egész legendákat lehetne összehordani a nép viselt dolgaiból, melyek a hatósági intézkedések kijátszásában, nem respektálásában és a gyógykezelési eljárások ózdiságában s mi több, piszkos és undort keltő voltában szokott megnyilvánulni.

Ezeknek az elősorolása ide nem tartozik, sőt utálatos tűzcsóvák is volnának, az átvándorlás történetének megírásánál.

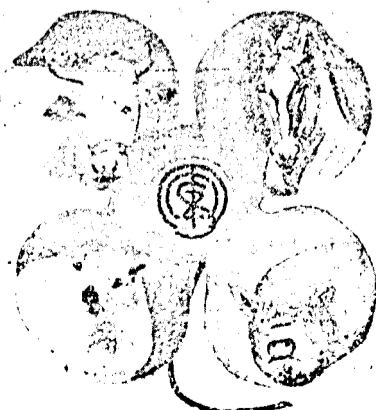
Elég az hozzá, hogy a mi vármegyékben először is Nyb. nevű községbe hurcolták be a mult nyár elején, egy háromszékmegei vásárról a száj- és körömfájást két drb. tehénnel.

A szigoruan örökös királyi állatorvosi intézmény fürkészo szemével négy nap mulva tudta már, hogy az általa azelőtt nem tudott, de fertözött területről elhajtottak s többek

ÁLLATTENYÉSZTÉSI

osztályunk vezetője több rendbeli megbizás folytán

Julius hó folyamán bevásárlási körútra indul **Angliába**, mely alkalommal bevitelre kerül:

Dairy Cows, (tehenek) **Lincoln, Yorkshire** sertések, különféle **kosok, Hunters** stb. Gazdatársaink idevágó szükségletének mielőbbi közlését kérjük.

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete
Budapest, V., Alkotmány-utca 31. sz.

Althaea officinalis: fehér mályva gyökér	60—75 K
Artemisia absinthium fehér üröm levél	25—28 K
Atropa belladonna: nadragulya leveles szár	32 K
Atropa belladonna: nadragulya l.	55—70 K
Acorus calamus: kálmos gyökér	45 K
Althaea rosea nigra: festő mályva v.	160 K
Anemone hepatica: májkökőrcsin l.	70 K
Archangelica officinalis: angyélika gyökér	70 K
Conium maculatum: bürök termés	20 K
Colchicum autumnale: kikérics mag	90 K
Centaurea cyanus: buzavirág virág	50 K
Datura stramonium: maszlag l.	30—42 K
Erythraea centaurium: ezerjő fü növény	50—55 K
Hyoscyamus niger: beléndek növény	50 K
Hyoscyamus levél	75 K
Juglans regia: diófa levél	18 K
Juniperus communis: boróka termés	16 K
Lappa major: lapu gyökér	25 K
Licopodium clavatum: korpafü spóra	300 K
Malva vulgaris: papsajt levél	28 K
Marrubium vulgare: pemete n.	22—30—45
Mentha piperita: borsmenta n.	60—100 K
Mentha piperita: borsmenta levél	140 K
Mentha crispa: fodormenta n.	45—50 K
Mentha crispa: fodormenta levél	100 K
Melissa officinalis: méhfü növény	50—55 K
Matricaria chamomilla székfü virág	60—80 K
Origanum majorana: majorána növény	75 K
Papaver rhoeas: pipacs virág	140 180 K
Prunus avium: meggy és cseresznye terméskocsány	50—55 K
Prunus cerasus: meggy és cseresznye terméskocsány	50 55 K
Sambucus nigra: bodza v.	50—70—100 K
Tilia: hársfa virág	75—90 K
Viola tricolor: árvácska	42—44 K
Verbascum thapsiforme ökörfakkóró virág	180—220 K
Valeriana officinalis: macskagyökér gyökér	70 K

A zöldtrágyázás fontossága és alkalmazása, tekintettel az erdélyi gazdasági viszonyokra.

Irta: Sipos József.

I.

A termő talaj a beléje helyezett vároknak csak úgy felelhet meg, s a megművelésre fordított munkának gyümölcsét csak úgy adhatja meg, ha megfelelő táperővel rendelkezik az elvetett magvakból kikelt növények felnevelésére.

Régebben, amidőn a talaj még őserőben volt, a nagyon extenzív gazdálkodás mellett, főleg a talaj táperejének gazdagítására az amugy is csekély terméssel elhozott tápanyagok pótlására nem kellett gondolni. Manapság azonban a talaj termő ereje nagyon meggyengült az egy és ugyanazon helyen való huzamosabb — habár igen sok helyt extenzív — gazdálkodás folytán, annál inkább az olyan gazdaságokban, melyekben az intenzív gazdálkodásra is bizonyos mértékben áttértek, anélkül, hogy megfelelő mértékben gondoskodtak volna a talaj tápanyagvesztését pótolni, szóval rablógazdálkodásba kezdtek átmenni. Ez az oka, hogy a talaj tápanyagkészlete kimerült, úgy, hogy az eddigi kezdetleges talajművelési módok mellett elért terméseredményt sem adja meg, amely kezdetleges talajművelési mód mellett való gazdálkodás — főleg a megélhetési, illetve munkáviszonyok változása miatt — nemcsak, hogy jövedelemmel nem jár, de ahárhányszor a gazda a talaj megmunkálásába, az elvetett vetőmagba és a kikelt növény ápolásába fektetett költségét is csak nagy nehezen tudja behozni. Mindezen körülmények a józanul gondolkodó gazdát arra kényszerítik, hogy minden lehetőséget használjon fel, földje terméshozamának jövedelmező gyarapítására.

A fent mondottakban ki van fejezve, hogy a talaj nem örökös tárháza azon anyagoknak, melyeket a róla lekerülő növényekben kapunk; különösen nem akkor, ha ezen a talajról lekerülő növényekkel kihozott tápanyag pótlásáról nem gondoskodunk. Nem adhat olyasmit, ami neki sincsen. Már most az a kérdés, hogy hogyan elégíthetjük ki a talaj igényeit leggazdaságosabban, értve ez alatt azt, hogy aránylag minél kevesebb költséggel, minél több termést biztosíthasson róla magának a gazda.

A gazdának, hogy növényi tápanyagokban talaját gazdagítsa, többféle mód áll rendelkezésére. Egyike ezen módoknak az, hogy már a talajban meglévő tápanyagokat, melyek a növények részére kiaknázhatatlan állapotban vannak, hozza oly alakba, melyből a növények nehézség nélkül felvehetik és gyarapodásokra fordíthatják. Ez elérhető anélkül, hogy a gazda a legcsekélyebb idegen anyagot is hozna be talajába, egyszerűen az okszerű talajművelés által. A talaj gazdagításának másik módja, ha a gazda a talaj tápanyag tartalmát úgy gyarapítja, hogy kívülről hoz be idegen anyagot istállótrágya, fekáli, komposzt, műtrágya stb. alakjában. Harmadik mód pedig, midőn részben önmaga visz be talajába idegen anyagot, vetőmagot t. i. a zöldtrágyázásra használandó növény nyérése végett, részben pedig a magból kikelt növény gyarapítja kívülről is (a levegő N.-je által) a talaj tápanyag tartalmát. Mindenik trágyázásnak megvan a maga jelentősége és elsősége a helyi viszonyok szerint, a szerint, hogy milyenek az illető helyen a szoros értelemben vett gazdasági, klimatikus domborzati és talajviszonyok.

Ezek előre bocsátása után nézzük, hogyan gondoskodhatunk a talaj táperejének fenntartásáról a harmadik helyen említett módon és milyen körülmények teszik indokolttá annak alkalmazását.

Zöldtrágyázás alatt a trágyázásnak azt a módját értjük, midőn az e célra alkalmas növények magját elvetjük, hogy e magvakból kifejlődő növényt a legalkalmasabban kifejlett állapotban, anélkül, hogy belőle bármit is valami más célra felhasználnánk, leszantsuk. A zöldtrágyázás jelentőségét különböző körülmé-

nyekben találjuk meg a talaj minősége, fekvése és a gazdaság egyéb viszonyai mellett.

Nagyon indokolttá teszi a zöldtrágya alkalmazását egyes talajoknak az összetétele.

(Folyt. köv.)

IRODALMI SZEMLE.

Marha-, juh- és sertéshizlalás. Irta Cselkó István. A »Köztelek Olcsó Könyvtára« kiadványában megjelent füzet, amelyben a szerző általánosan elismert szaktudásával, röviden, de mégis kimerítőleg, könnyen megérthető modorban adja elő a címben felsorolt vágóállatok hizlalására vonatkozó tudnivalókat. Ismerteti a marhahizlalás rendeltetését és anyagát, a feljavítását és készre hizlalást, a hizómarha hus- és zsírtartalmát, a hizómarha húsfeldolgozó- és száranyaggyártását, a marhahizlalást legelőn, zöldtakarmánnyal, száraztakarmánnyal és abrakkal és vizenyős takarmánnyal, az adagolás kiszámítását, a takarmányozási és istállórendet és végül a borjuhizlalást. Hasonló modorban ír a juh- és sertéshizlalásról. A könyvet felesleges feldicsérnünk, mert hiszen Cselkó István írta, aki e téren az egész ország gazdaközönségének elismert tekintélyű tanácsadója és akinek minden könyve, cikke és kisebb közleménye egyaránt szigorúan tárgyilagos alapossággal van megírva. A könyvre különösen nagy szüksége van minden állathizláló gazdának és gazdatisztnek, ki nagyobb-szabású hasonló szakművekkel nem rendelkezik, akiknek száma pedig nagy. E füzetben dióhéjba foglalva megtalálhatják, minden felmerülő kérdésre a szabatos felvilágosítást, amely körülmény felmenti őket attól, hogy a szaklapoktól szerezzenek nagy idővesztéssel felvilágosítást. A 60 oldalra terjedő csinos kiállítású füzet ára 50 fillér.

KISEBB SZAKKÖZLEMÉNYEK.

+ A málna, ribiszke és pöszméte nyári metszése. Ezen bokorfélék csak akkor adnak bőtermést, ha kellőleg gondozzuk a gyümölcs-termő hajtásokat. Ez a gondozás leginkább abban áll, hogy júliusig levágjuk illetve többől kivágjuk a fölösleges és a meddő hajtásokat. E munka végzésével azonban ügyelni kell, arra miszerint a jövő évi termőhajtások meghagyásának és meg ne sértsenek, miután tudvalevőleg csak a másodéves hajtások teremnek. Eritkítés által azt az előnyt is biztosítjuk a megmaradt hajtásoknak, hogy kellőleg kifejlődhetnek nemcsak fává, de rajtuk a gyümölcsrügyek is megerősödhetnek, miáltal a jövő termés biztosítva lesz. Szeretik még e bokrok a gyakori ültetést is, ez által ugyszólva nemesítjük gyümölcsünket. Az áttelepítést célszerűbb mindig ősszel végezni, de persze ez esetben nem szabad a bokron sok hajtást megtörni, sőt a meghagyottakat is erősen vissza kell metszeni. A bogyósok termését fokozhatjuk még azzal is, hogyha nyáron át vízzel hígított trágyalével többször megöntözzük a bokrok tövét. Az öntözés főleg virágzás előtt és a virágzás idején ajánlatos és kiváló termésekkel jutalmaz.

N. D.

+ Csalamádé fejős tehenek részére. Annak, hogy csalamádé etetés mellett a tehenek tejhozama többnyire csökken, oka abban rejlik, hogy a tengeriben a tápanyagok nincsenek abban az arányban, amelyet a szarvasmarha megkíván. Nitrogén-tartalma ugyanis alig harmadrésze a fehérjetartalmának. A nitrogéntartalma

Legnagyobb választék és legjutányosabb árban kapható.
 Divatos férfi ingek, alsó-nadrágok, gallérok, kékeltők és linom angol és francia zsebkendők
 Női len és chiffon ingek, bugyigók, szoknyák, hálós ingek és kabátok.
 Fűző és leányka fehérnemű minden nagysághoz és minőségben állandó raktár.

Sárga Kristóf
 utóda
 fehérnemű, vászon és egyéb nagy raktára
 Kolozsvártt, Deák Ferencz-u. 3.
 Telefon-szám 567.

Matrac, paplan, pokróc, valamint mindenféle ágyszat szak-szerűen készítve, olcsó árban található. — Minden fajtájú és nagyságu szalon, ebédli és futószőnyeg, gyapjú és csipkefügönyök.
 Amerikai önműködő ablak-rolletták egyedüli főraktár.

és nitrogénmentes alkatrészek egymáshoz viszonyítva 1:10, holott 1:5 vagy 1:6-nak kellene lennie. Ebből önként következik, hogy csak csalamádé takarmányozással a takarmány észszerű kihasználása lehetetlen, és hogy a csalamádét más takarmányfélével kell etetnünk, hogy ezáltal a csalamádében hiányzó tápanyagokat pótoljuk. Ilyenek a lucerna, lóhere, búkköny stb. Ha a csalamádét felerészben, vagy kétharmadrészben az előbb felsorolt takarmányfélékkel etetjük, minden következménynek eleget tettünk. Ha azonban ilyen takarmányunk nem volna, akkor nitrogénben bővelkedő olajpogácsával, vagy hüvelyes takarmányfélékből készült darával kell emelnünk a csalamádé-takarmány hatását.

+ Mikor keverjük össze a gyenge méhcsaládokat? Méhészeink legtöbbször késő őszkor szokták a gyengébb méhcsaládokat egygyé keverni, hogy megerősödjék nagyszámúak legyenek. Az újabb tapasztalat azt bizonyítja, hogy a keveredés akkor sikerül teljesen, ha még nyár folyamán végezzük a társítást. Ellenkező esetben az összekevert családok nemcsak őszszel, hanem még télen át is a legnyugtalanabb állapotban élnek együtt. Csak azok a kevert családok maradnak meg télen át békében, a melyek összekeveredése után még egyszer együttesen új ivadékot nevelnek fel.

+ Szunyogcsipés ellen. Azt állítják egyesek, hogy a szunyogcsipés fájdalmat leghamarabb megszűnik, ha a szunyogot a csipés helyén szétkenjük. Ez azonban a legkevésbé sem izléseles eljárás és akármilyen gyorsan is szüntethető a fájdalmat ne használjuk, mert egészségügyi szempontból sem tanácsos. Tudvalevő u. i., hogy a szunyog terjeszti a maláriát s ha véret még a szurásával okozott sebhelyen szétkengetjük, fokozzuk az esélyét annak, hogy ezáltal maláriával oltuk be magunkat. Legegyszerűbb ha tartunk otthon kevés amonniakot s a csipés helyét bekenjük vele, mikor az nem fog megdagadni. A szunyogot füstöléssel is távol lehet tartani. A füstölő anyagok közül legdrágább most a dohány.

+ Molyfogáshoz való enyv készítése? Közönséges hegedűgyantát (kolofoniumot) feleannyi sulyu lenolajjal lassu tűznél kevergetvén, egygyé olvasztunk. Ezután a még meleg keverékből egy keveset két ujjunk között kipróbálván, az egész keveréket lenolaj apránkénti hozzáadásával mindaddig hígítjuk, míg a meleg próba már csak mérsékelten ragad s a keverék kihűlés után éppen megfelelő sűrűvé lesz, mert a tulhíg lé csurog, a tulsűrű pedig gyorsan szárad. Ezen keverék légyfogóul is kitűnően beválk.

KORMÁNYINTÉZKEDÉSEK.

A halászlati tilalom betartásának ellenőrzése Több helyről bepanaszolják, hogy a halaknak jelenleg folyamatban lévő ivási idején nem mindenütt hajtják végre a halászlatról szóló 1888. évi XIX. t. c. tilalmi rendelkezéseit. *Serényi Béla* gróf földmivvelésügyi miniszter fölhitva tehát a törvényhatóságok figyelmét arra, hogy a törvény 14. §-ának fogalma alá eső nyílt vizekről származó halaknak a törvény 18. és 20. §-a szerint, nemcsak kifogása, hanem a 27. § alapján azok elárúsítása is tilos. Ezzel szemben a törvény a 13. § fogalma alá tartozó

zárt vizekről származó halaknak kifogását és eladását megengedi ugyan, azonban csakis a 28. §-ban meghatározott 1889. évi 5000. szám alatt kiadott végrehajtási utasításban körülírt községi bizonyítványok alapján. Az itt említett tilalmak be nem tartásából eredő visszaéléseket megszüntetendő, fölhitva a miniszter a törvényhatóságokat, hogy az idézett törvény tilalmi intézkedéseinek, különösen pedig a halak törvény szerinti megengedett elárúsítási módjának ellenőrzéséről gondoskodjanak, a halászlattal valamint a halkereskedéssel foglalkozókat a törvényes tilalmak megtartására szorítsák, illetőleg a tapasztalt visszaéléseket haladéktalanul toroják meg.

Ménlovak vásárlása. A m. kir. földmivvelésügyi miniszter felhívja mindazon tenyésztőket, kiknek birtokában három és félövet betöltött, de nyolcadik évét még nem haladt koru ménló van és azt eladni óhajtják, hogy ebbeli szándékukat legkésőbb folyó évi augusztus 1.-ig a m. kir. földmivvelésügyi minisztériumnak jelentsék be.

Közlömeny. A hadseregnek hadi célokra alkalmas teherautomobilokkal szükség esetén való felszerelhetése végett a hadvezetőség elhatározta, hogy magán teherautomobilvonatok (teherautomobil és pótköcsi) előállítását, beszerzését és használatát segílyezi, illetve jutalmakkal támogatja. Az erre vonatkozó részletes határozmányokat a cs. és kir. közös hadügyminiszterium közölvén, azok tartalma lényegében a következő:

A hadvezetőség mindama belföldön gyártott teherautomobil vonatot (motor és pótköcsi) tulajdonosát, illetve vevőjét segélyben részesíti, akinek vonatját hadvezetőség kiküldöttje jelenlétében megtartott próbamenet alapján, erre alkalmasnak találja. A subvencióra vonatkozó szerződést a hadvezetőség a gyárral köti meg, a szerződésben vállalt kötelezettségeket pedig a vevő a szerződésre vezetendő pótlózáradék aláírásával átvállalja. A hadvezetőség a vevőnek azon kötelezettség mellett, hogy a vonatot öt éven át hadicélokra használható állapotban megtartja, a következő subvenciót nyújtja: 1. 4000 K. beszerzési segélyt a vonat átvétele után; 2. 5 éven át, évi 1000 K. üzemi segélyt, minden üzemei év végén. Ezenkívül még a hatodik év végén is ad 1000 K. segélyt, ha pl. a vonat különösen jó karban van. Továbbá estenként külön segélyben is részesíti a hadvezetőség azokat, akik nagyobb számú kocsit különös szakértelemmel, kiváló jó karban tartanak, és azok elhelyezéséről, valamint javítóműhelyekről gondoskodnak. Végül estenként segélyben részesíti a hadvezetőség azokat, akik tanulmányaikkal a katonai, vagy polgári üzem rentabilitását emelik. A segélyezés ideje alatt a vonat csak belföldre és pedig csak oly egyéneknek adható el, illetve adható bérbe, akik a szerződést átvállalják. A hadvezetőség az automobil vonatot bármikor megvizsgálhatja, s jogában áll azokat mozgósítás esetén mindenkor, béke idején pedig estenként 14 naptól 3 hétig terjedő időre napi 40 K. kártérítés, illetve javadalmazás mellett használni. A használat alatt az üzemi anyagokat a hadvezetőség megtéríti s ugyancsak kárpótlást nyújt a használat következtében esetleg a rendesnél beállott nagyobb értékcsökkenésért.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

Az Erdélyi Gazdasági Egylet

által 1911 július 2—10.-ig rendezett romániai gazdasági tanulmány-út Programmja és a résztvevők névsora.

A tanulmány-út programmja.

A tanulmány-útban résztvevők hazulról úgy indulnak el, hogy a Tövisről július 2. és 3.-a közötti éjjel 12 óra 20 perckor Predeal felé induló aradi gyorsvonatra felülhessenek, melylyel Predealra 3.-án reggel 6 óra 33 perckor érkeznek.

A kiránduló társaság találkozója, illetve gyűlekezése tehát: július hó 3. án reggel 6 óra 33 perckor, *Predealon*, az oda akkor érkező gyorsvonatból való kiszállás alkalmával történik.

A tanulmány-út résztvevőinek névsora a következő:

1. Báró Jósika Gábor, E. G. E. alelnök, földbirtokos.
2. Tokaji László, E. G. E. titkár.
3. Lovag Sperker Ferenc, az erd. róm. kath. státus jószágigazgatója.
4. Csontos Miklós, földbirtokos.
5. Szász József, földbirtokos és bérlő.
6. Béli Tivadar, földbirtokos.
7. Dr. Porutz Viktor, ügyvéd és földbirtokos.
8. Br. Inczedy Samu orsz. képviselő és földbirtokos.
9. Br. Jósika János földbirtokos.
10. Godolán János, földbirtokos
11. Szász Ferenc, gazd. intéző és birtokos.
12. Nagy Dénes, birtokos.
13. Dr. Sinkovits Ottó, földbirtokos.
14. Fekete János, birtokos.
15. Dr. Szentiványi József, földbirtokos.
16. Gr. Teleki Arctur, földbirtokos.
17. Br. Bálint György, földbirtokos.
18. Józsa Gyula földbirtokos.
19. Demeter János, körjegyző és birtokos.
20. Száva Károly, földbirtokos.

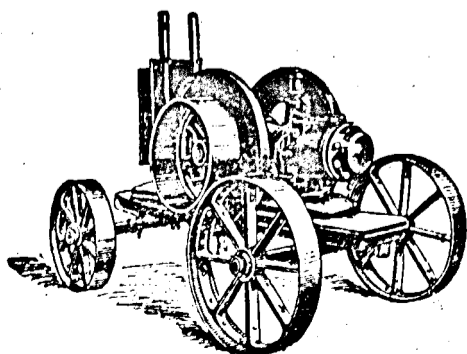
A résztvevők — szállodákban és a kocsi-kon való elhelyezkedés megkönnyítése céljából — a viselendő jelvényen kiosztatik Predealon és podgyászokon (a szükséges ragcedula előre megküldetik, s az az összes podgyászokra felragasztandó) a nevük előtt álló számot fogják használni.

A kiránduló társaság kalauzolására a román földmivvelésügyi Miniszter *N. Rosetti Balanescu* I. oszt. állami inspektort küldötte ki Predealtól kezdődőleg.

Első nap, július 3.-án:

Reggel: Indulás Predealtól: 8:11 órakor*
 érkezés *Sinaia*-ba: 8:45-kor.
 Reggelizés.
Sinaia megtekintése.
 Ebéd.
 Délután: 3:16 kor átutazás *Campinaba*.
 Odaérkezés: 4:13.
 Az ottani állami vasműhelyek és petroleum források ásatásainak és telepeinek megtekintése.
 Este: 8:36-kor indulás *Ploestibe*.
 Érkezés: 9:39
 Vacsora.
 Meghálás.

* Kelet-európai idő számítás szerint, mely 1 órával előbb jár a miénknel!

Oberurseli Motorgyár Részvény-Társaság Oberursel

Legbiztosabb hajtóerő a

G N O M

Iroda és raktár: Bécs, VI/1., Gumpendorferstrasse 72/E.

magánjáró benzín- és nyersolajmotor.

5000-nél több motor üzemben. Könnyen kezelhető. Árjegyzék ingyen és bérmentve. 2579

Második nap, július 4. en.

Reggelizés.

Reggel: 9:45-kor indulás *Stanicre*.

Odaérkezés: 11:15.

Az ottani nagy sóbányák megtekintése.

Ebéd.

Délután: 4:05-kor. Visszaindulás *Ploestibe*.

Érk.: 5:21. A város nevezetességeinek

megtekintése.

Vacsora.

Meghálás.

Harmadik nap, július 5. en:

Reggelizés.

Dél előtt: Megtekintése a »Vega« petroleum finomítónak.

Ebéd.

Délután: 1:41-kor indulás; *Vintileancdba*.

Érkezés: 2:56.

Az ottani *Istrita* állami uradalom és minta szőlőtelep és faskola meg szemlélése.

Vacsora.

Este: 7:20-kor indulás *Bucurestbe*.

Érk.: 10:35

Meghálás.

Negyedik nap, július 6. an:

Reggelizés.

Reggel: 9:30-kor indulás *Buftedba*.

Érk.: 10:01-kor.

Dél előtt: a *Stirbey* hercegi uradalom megtekintése.

Ebéd.

Délután: 3:35-kor indulás *Perisbe*.

Érk.: 3:54 kor.

Az ottani koronauradalom megnézése.

Vacsora.

Este: 8:45-kor indulás *Bukurestbe*.

Érk.: 9:26-kor.

Meghálás.

Ötödik nap, július 7. en:

Reggeli.

Reggel: 6:45-kor indulás *Frasinetbe*.

Érk.: 12:30-kor.

Ebéd.

Délután: az ottani »*Studina*« állami nagy- kiterjedésű minta gazdaság megtekintése.

Vacsora.

Este: 8:48 kor ind. vissza *Bucurestbe*.

Érk.: reggel 5:40 kor.

Hatodik nap, július 8. an:

Reggelizés.

Dél előtt: a központi mezőgazdasági intézmények és a bucuresti gazdasági akadémia megtekintése.

Ebéd.

Délután: a délelőtti program folytatása, közben a város nevezetességeinek meg szemlélése.

Vacsora.

Meghálás.

Hetedik nap, július 9. en:

Reggelizés.

Reggel: 7:25-kor indulás *Constantdba*.

Érk.: 2:10-kor d. u.

Ebéd.

Délután: a feketetengeri kikötő-város nevezetességeinek megnézése.

Vacsora.

Meghálás.

Nyolcadik nap, július 10. en:

Reggelizés.

Reggel: 5:50-kor visszaindulás *Bucurestbe*.

Érk.: 12:20-kor.

Ebéd.

Délután: 5:05-kor elutazás hazafelé.

Este 9:00 órára: érkezés Predealra, onnan hazautazás a Predealról este 8:42-kor (a mi időszámításunk!) szerint induló gyorsal.

— **A Kolozsvári Gazdasági Egyesület.** Július 25.-én tartott igazgató-választmányi ülésén egy igen nagy jelentőséggel bíró akció felett tárgyaltak az egybegyűlt tagok. Elhatározták ugyanis, hogy a többfelé olyan jól bevált föld- bérleti szövetkezetek létesítésével az egyleti tagok is megpróbálkoznak és ehhez, a Kolozsvári Gaz-

dák Hitelszövetkezete által felajánlott segélyen kívül, kérni fogják az O. K. H. kötelékében álló hidelvei és középtizedi hitelszövetkezetek segélyeit is, három szövetkezetnek egyszerre való létesítése céljából. A K. G. H. által megvásárlandó birtok meg szemlélése céljából az elmúlt vasárnap járt Kolozsváron *Tervev* Imre miniszteri tanácsos, kit Tokaji László és Jakab László kalauzoltak utjában. Döntés még nem történt.

— **Kolozsmegyei gazdák a Hortobágyon.**

A kolozsmegyei gazdasági szakosztály június hó 24., 25., 26.-án tanulmányi kirándulást rendezett Debrecenbe és a Hortobágyi pusztára. Június 25.-én d. e. Debrecen nevezetességeit nézték meg Péterffy József gazdasági szak- tanító vezdtése alatt. Délután a Pallag pusztán a gazdasági akadémiát tannmányozták Takács Zsigmond intéző tanár, Török Elemér; Lieb- hardt Márton magyarázatai mellett. A körut befejeztével *I. Kerpely* Kálmán akad. igazgató bucsuztatta tanulságos beszédben a kiránduló- kat s szívesen meg is vendégelte őket úgy, hogy a legjobb emlékekkel térhettek debreceni szállásukra, június 26.-án a *Hortobágyi pusztá* állattenyésztésének tanulmányozására utazott ki a társaság, ahol Debrecen város nevében Medgyaszai M. városi tanácsnok fogadta az erdélyieket, a ménesek, gulyák s intézmények megtekintésével pedig Nagy Sándor mátai biz- tos és Markovits N. ménes mester magyaráztak.

A 30 tagból álló társaságot dr. Cséser Lajos szakosztályi előadó vezette s abban részt vettek Régeni Ferenc m. bikali ref. lelkész, Bitai Mihály ref. lelkész Nagykapusról, Tót- felekan László kiskapusi rom. lelkész, Szikszay Ferenc b. hunyadi, Kerekes Lajos türei, Gellei József farnosi, Demeter János szentmihálytelki, Zsombori László kisbácsi jegyzők, Zsigmond Ferenc kiskapusi, Mánthé István türei, Koréh Sándor m. bikali, Dancs János magyarnádasi tanítók, a többi kigazda volt, közöttük ne- hánn román ember is. A közép birtokososz- tály s gazdatisztek nem voltak képviselve a kiránduláson.

— **Méhészeti előadás.** Az erdélyrészi méhészeti egyesület főtitkára Dr. Balázs Fe- renc f. hó 18.-án Nagypetri községben mintegy 45 méheket tartó kigazda előtt úgy a gyakor- lati mint az elméleti részt feltüntetve igen kitű- nősen sikerült előadást tartott, melyen többen a méhészeti iránt érdeklődők közül a szomszéd községekből is részt vettek. Egy gazdasági ág sincsen, mely hasznossága mellett oly nagy- erkölcsli hatással lenne kigazdáinkra, mint a a méh tenyésztés.

Kigazdáink, kik méh tenyésztéssel fog- lalkoznak akaratlanul is kénytelenek megfigyelni azok szorgalmát, ernyedatben munkásságát és azok példás rendszeretét, mit látva saját maguk életét is igyekeznek azokéhoz hasonlóan beren- dezni.

Kigazdáink méhészetiében azonban egy elszomorító körülmény az, hogy összel ren- desen a nagyobb, legerősebb családokat, hogy mézőket elvehessék, bekénezik illetve leölik. Ezen rossz szokásról leszoktatni kigazdáinkat éppen már legégetőbb szükség. Nem dicsérhető eléggé Dr. Balázs Ferenc méhész egyleti fő- titkár munkássága és ügybuzgalma, mit ez- irányban kifejt, az ugynevezett átmeneti kap- táraknak a méhészetekben leendő meghonosí- tása érdekében, mely kaptárok, illetve kasok alig pár fillérrel kerülnek többre a rendes vesz-

sző kasoknál, de azokat maga a kigazda is elkészítheti és ha ezen átmeneti kasok közül minden községben csak két darabot tudnánk elhelyezni, úgy rövid 1—2 év alatt a méhész- kedő kigazdák teljesen leszoknának arról, hogy szorgalmas és jövedelmet hozó kis álla- taikat ok nélkül legyilkolják.

— **Kendertermelés a kolozsmegyei köz- ségekben.** Az E. G. E. kolozsmegyei gazdasági szakosztálya kérésére a m. kir. földmivelésügyi miniszter a megye kendertermelő községeibe Fűredi Lajos m. kir. kendertermelési szaktanárt küldte ki. A miniszteri kiküldött a község- ben az előjárásokkal s a gazdakörök vezető- ségével helyszíni szemlét tartott. Megállapították, hogy miként lehetne a község határán alkalmas helyen, kenderes földek mellett köz- ségi kenderáztatókat létesíteni. A miniszteri ki- küldött körútja a következő volt. Mákófalva, Bogártelke, Türe, Kajántó, Magyarfenes, Szász- fenes, Magyarnagykapus, és Magyargyerőmo- nostor.

— **Méhészek vizsgálja.** Az Erdélyi Méhész Egyesület által rendezett méhészeti tanfolyam hallgatói nagyszámu és előkelő közönség jelen- létében tartották meg vasárnap vizsgájukat a kolozsvári házsongárdi méhésztelepen. A vizsgán a m. kir. földmivelésügyi minisztérium képviseletében Liphay Béla cs. és kir. kamarás vett részt, kit az egyesület igazgató elnöke dr. Zsögön Béla üdvözölt. Válaszában a min. kiküldött kifejezést adott megelégedésének és örömeinek, hogy az erdélyrészi méhészeti egye- sület az ország hason intézményei között olyan előkelő helyet foglal el s ezt csak a lelki- meretes és fáradhatatlan vezetésének tulajdonítja. A válasz után felcsendült a himnusz s kezde- tét vette a vizsga. A vizsgára 21 hallgató jelen- kezett, kik többnyire a környék vasuti altisz- teiből kerültek ki. A vizsgálóbizottság, melynek tagjai dr. Zsögön Béla, Zsögön Rác Mihály és Tasnádi Szöcs Samu voltak, megelégedéssel konstataáltak, hogy a két buzgó előadónak Ba- lázs Ferencnek és Ványolós Miklósnak fárad- sága nem vezett karba. A vizsgára jelentkezők a méhészeti elméleti és gyakorlati részéből a legszabatosabb feleleteket adták.

— **A szőlők állapota.** A szőlészeti és borászati felügyelők a szőlők állapotáról és a terméskilátásról a következő jelentést terjesz- tették a földmivelésügyi miniszter elé: *Szilágy- somlyói kerület* (Szilágy vármegye): A szőlő virágzásban van és igen jól fejlődik. Bő ter- mésre van kilátás. Mult évi termés 50 százaléka még eladatlan. Új bor ára: 40—50 korona. Ó-bor ára: 50—60 K. hlként. *Ménési kerület* (Arad vármegye): Ez idő szerint jó közepes termés várható. Ó-bor ára 44—100 K. Új bor ára: 36—90 K. hlként. *Nagynyedi kerület:* (Alsó-Fehér, Hunyad és Szeben vármegye.) Alsó-Fehér vármegyében közepes, Hunyad és Szeben vármegyében gyenge termés várható. Bor ára 60—120 K. hlként. Borkészlet csekély. *Dicsőszentmártoni kerület:* (Kis-Küküllő és Nagy- küküllő vármegye.) Közepes termésre van ki- látás. Borkészlet alig van. Ára: 50—80 K. hlként. *Marosvásárhelyi kerület:* (Maros-Torda, Torda- Aranyos, Kolozs, Szolnok Doboka és Beszterce- Naszpd vármegye.) Jó közepes termésre van kilátás. Eladó bor nincs.

— **Pályadíjat nyert gazdászok** Az Or- szágos Magyar Gazdasági Egyesület a meg- boldogult (a kolozsvári gazdasági tanintézet volt első igazgatója,) Kodolányi Antal 50 éves írói jubileuma alkalmából letétbe helyezett 2000 korona alapítvány kétévi kamatait egy pályadíj kifizetésére használja fel, amelyre a hazai öt gazdasági akadémia hallgatói pályázhatnak, a »Köztelek« által kifizendő pályakérdésre. A »Köztelek« pályadíjra a következő kérdést tűzte ki: »Egy középirtok haszonhajtó gazdálkodá- sának leírása«. E pályázatra összesen öt pálya- munka érkezett be, az első díjat a kolozsvári gazdasági akadémia egyik hallgatója dr. Faze- kas István III-ad éves nyerte el. Ezen kívül

dicséretet aratott a kolozsvári gazdászok közül János János I. éves, Gróf Aurél és Veress Szilárd III. éves hallgatók is. Két utóbbi közösen adott be egy munkát.) Érdekes, hogy a beadott öt pályamunka közül három a kolozsvári gazdasági akadémia hallgatóitól ered. Ez az eredmény tanubizonyossága annak, hogy a kolozsvári gazdászok mostanság komoly munkával töltik idejüket.

Beiratások az állatorvosi főiskolába.
A budapesti m. kir. állatorvosi főiskolán a beiratkozások az 1911/12. tanévre szeptember hó 1-8-ig bezárólag fognak megtartani. Az állatorvosi tanfolyam, melyre gimnáziumi vagy reáliskolai bizonyítvány alapján történik a felvétel, négy évig tart oklevelés gazdászok azonban, ha érettségi bizonyítványuk is van, három év alatt is elvégezhetik. Szorgalmas és szegénysorsú hallgatók számára *állami ösztöndíjak* vannak nagyobb számban rendszeresítve olyformán, hogy jeles érettségi bizonyítvány alapján beiratkozó hallgatók 600 K. jó érettségi bizonyítvány alapján beiratkozók 400 K. ösztöndíjban részesülhetnek, mely ösztöndíj a tanfolyam közben tanusított előmenetelhez képest 800 K.-ra emelkedhetik. Ezenkívül a szorgalmas hallgatók a tandíj fizetésének kötelezettsége alól is felmenthetők. Ugy az ösztöndíjakért, mint a tandíjmétségért a beiratkozás alkalmával kell a földmivélsügyi miniszterhez címzett kérvényeket a főiskola rektori hivatalánál benyújtani.

Vaj- és sajt mesterek kiképzése. A sárvári tejgazdasági szakiskolában husz 360 koronás ösztöndíjjal ellátott helyre hirdetnek pályázatot. A tanfolyamra, mely vaj- és sajt mestereket, munkafelügyelőket képez, csak oly egyéneket vesznek fel, akik a 18. életévüket betöltötték, valamelyik hazai földmivélségi iskolát sikerrel végeztek és legalább másfél évi tejgazdasági gyakorlatuk van, amit hiteles bizonyítvánnyal kell igazolni. Aki csak pusztán gyakorlati bizonyítvány alapján akarja magát felvétetni, annak népiskolai bizonyítvány, egészséges testalkat, himlőoltási bizonyítvány, a magyar nyelv tudása és erkölcsi bizonyítvány szükséges. Kiskorúság esetén a szülőnek, vagy a gyámnak kell igazolnia, hogy a tanfolyam tartama alatt a hallgatót minden szükségességgel ellátják. Minden tanuló köteles magával vinni a rendes ruházaton kívül egy párnát, két párnaaljat, két lepedőt, hat törülközőt és tíz mellig érő vászonnőt. A folyamodványokat július 20.-ig a földmivélsügyi miniszterhez címezve a szakiskola igazgatóságához Sárvárra kell benyújtani.

Az állati betegségek országos összegezése június 25.-ről.

A betegség neve	Összesen		A múlt heti állapothoz képest			
	község	udvar	több		kevesebb	
			község	udvar	község	udvar
Lépfene	242	262	1	—	—	—
Veszétség	244	251	—	—	2	2
Takonykór	47	63	—	—	3	5
Ragadós száj- és körömfájás	2503	17324	392	3526	—	—
Juhhimlő	36	51	—	—	—	2
Ivorszervi hólyagos kiütés	52	126	—	—	2	9
Rühkór	253	534	—	—	21	53
Bivalyvész	5	5	4	4	—	—
Sertésorbánc	314	815	41	179	—	—
Sertésvész	666	1816	94	292	—	—

Tejgazdasági üzletvezető tanfolyamra hirdet pályázatot a sárvári tejgazdasági szakiskola vezetősége. A tanfolyam szept. 15.-től a jövő év aug. 15.-ig tart a nagyobb tejgazda-

ságok, tejtermékek feldolgozásával foglalkozó gyárak vezetésére alkalmas egyéneket képez ki, továbbá alkalmat nyújt a földbirtokosoknak és gazdatiszteknek is arra, hogy e téren szakismeretekre tegyenek szert. Felvétetnek, kik 20. életévüket betöltötték, a m. kir. gazdasági akadémian végbizonyítványt nyertek. Kiskorúaknak szülői, vagy gyámi beleegyezéssel kell birniok, hogy a tanév alatt a szükséges anyagok és egyéb dolgokkal elláttatnak. A tejgazdasági gyakorlattal bírók előnyben részesülnek. A tanfolyamon öt, egyenként 480 korona ösztöndíj is nyerhető. A folyamodványok folyó év augusztus 1.-ig a m. kir. földmivélsügyi miniszterhez címezve, az iskola igazgatóságához nyújtandók be.

Értesítés. A m. kir. állami méntelepek ménanyagának osztályozása illetve selejtezése a következő napokon fog megtartani: Dénen július 11.-én Sepsiszentgyörgyön 14.-én Homoródon 16.-án. A ménteleposztályoknál a jelzett napokon kiselejtezt, tenyésztésre még használható ménnek mindjárt a helyszínén el fognak adatni.

Sertészárlat Kolozsvárt. Alig pár héttel ezelőtt oldották fel Kolozsvár városát a sertészárlat alól, az ujabban előfordult szorványos megbetegedések következtében azonban ismét zárlatot rendeztek el.

2583

A LAPFELÜGYELŐ BIZOTTSÁG FELÜGYELETE MELLETT
FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:
TOKAJI LÁSZLÓ.
A LAP AZ ERD. GAZD. EGYLET TULAJDONA

A MAGYAR JELZÁLOG HITELBANK

KOLOZSVÁRI KÉPVISELŐSÉG
(Jókai-u. 2. sz. I. emelet.)
FÖLDBIRTOKRA
és a nagyobb városokban fekvő
HÁZAKRA
15 évtől 65 évig terjedő törlesztéssel
LEGOLCSÓBB KÖLCSÖNÖKET nyújt.

A jelzálogul felajánlott erdélyrészi ingatlanok értékére és a megszállandó kölcsön összegére nézve

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET bizalmi férfiai adnak véleményét.

A KÉPVISELŐSÉG elfogad TAKARÉK-BETÉTEKET

és előnyösen kamatoztat.

Telefonszám 27.

2001

ADRIAI BIZTOSÍTÓ-TÁRSULAT
alapított 1838-ik évben.

Vagyonbiztonsági tőkéje 150 millió korona. E társulat, mely 70 éves fennállása óta 550 millió koronát fizetett ki károk fejében, biztosít a legjutányosabb feltételek mellett; tűz- és robbanási-, valamint jégokozta károk ellen, továbbá az emberek életére, halál és elérési, valamint kiházasítási esetekre.

Erdélyrészi vezérképviselet
Kolozsvárt:
SZEKULA ÁKOS
vezérfelügyelő 2091

A t. szőlősgazdák figyelmébe ajánljuk az általunk évek óta gyártott és legjobbnak elismert

DEM JÉN-féle „VULKÁN”
hátlékporfúvó-készülék.
Erős és tartós kivitel
Könnyen kezelhető,
legmegbízhatóbb
szerkezet. A porozás
tetszés szerint
szabályozható.

Megrendelhető:

Demjén Ignác

műszaki fém- és pléhcikkek gyárában
Budapest, VIII., Magdolna-u. 14.

2584

Gazdák Biztosító Szövetkezete
BUDAPEST, VIII. Baross-utca 10. sz.
Alakult 1900. Alakult 1900.

Biztosítási alap

Alapítványok a kormány hozzájárulásával	1.981.360.— K.
Tartalékok	2.401.687.53 "
Összesen:	4.383.047.53 "
1901. évi fölösleg	90.349.— "
1902. " " "	59.782.26 "
1903. " " "	109.831.73 "
1904. " " "	72.488.28 K.
1905. " " "	61.736.60 "
1906. " " "	89.243.65 "
1907. " " "	41.877.32 "
1908. " " "	81.088.76 "
1909. " " "	106.589.64 "
1910. " " "	120.164.58 "

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyszintén az ember életére különféle módok szerinti.

Az üzlet eredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek és az 1901. évi üzletfelelősegből úgy a tűz, mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4%-os díjvisszatérítést kaptak.

Az 1902. évi üzlet felelőse közgyűlési határozattal tartalékba helyeztetett. Az 1903. évben jégkár ellen biztosítottak 4%-os díjvisszatérítést kaptak. Az 1904. és 1905. évben a jégkár ellen biztosítottak 2-2%-os díjvisszatérítésben részesültek. Az 1906. évben a jégkár ellen biztosítottak, kik 5-10 évre adták fel biztosítást 5% engedményben részesültek. Az 1907. 1908. 1909. valamint 1910. évi üzletfelelősegből pedig tartalékainkat gyarapítottuk, vagy hogy 1910. év végén a tartalékok 2.401.687,53 koronára rúgnak.

Biztosítási ajánlatok benyújtandók közvetlenül, vagy a képviselők közvetítésével. Nyomatványokkal és felvilágosítással minden irányban készséggel szolgál.

2008

Az Igazgatóság.

A MAC LAREN-féle magajáró gőzeke

magyarországi vezérképviselete: Fleischl Samu cégnél, Budapest, V., Szabadság-ter 16.

Mezőhegyesi nemzetközi ekeversenyen **ELSŐ DIJ** (állami nagy aranyérem)!

Aranyérem az újzealandi nemzetközi kiállításán!

A magyar talajviszonyokhoz alkalmazottan tökéletesíthető!

Legnagyobb teljesítőképesség, legkisebb **össz költség**!

(Holdankint 5-20—7-65 kor.) Egyszerű kezelés, elsőrendű anyag, szolid munka!

Átlagos teljesítőképesség eddigi tapasztalatok szerint napi 20-30 hold, szénfogyasztás 50-70 kg. holdanként.

Kerületi képviselők: Bihar megyei Gazdák Áru- és Hitelintézete Nagyvárad, Dunánthelyi agrár-bank és tárházai r.-t. Kaposvár, Ehler Antal és Fia Győr, Engl Adolf Gyöngyös, Általános Forgalmi Bank Debrecen, Kovács Soma és Társa Arad, Lederer Leó Zombor, Mayer Lajos Delta, Singer Zsigmond Nyitra, Weinberger Ferenc Nagykároly.

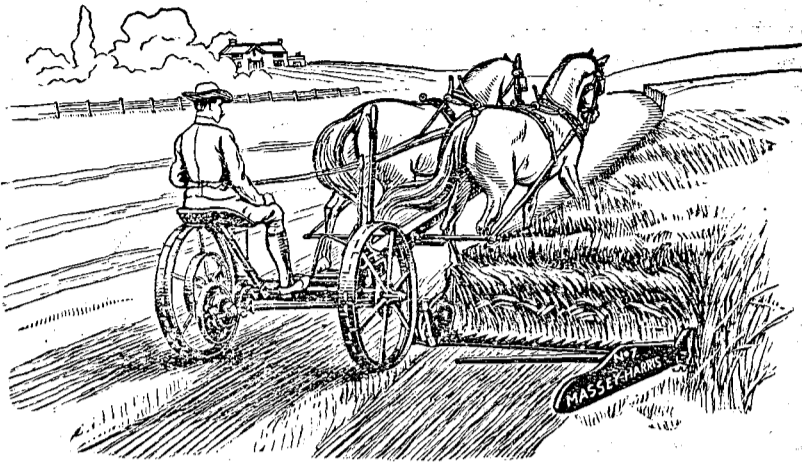
Bővebb felvilágosítást szívesen nyújt fenti vezérképviselet.

Számos kül- és belföldi elismerő nyilatkozat!

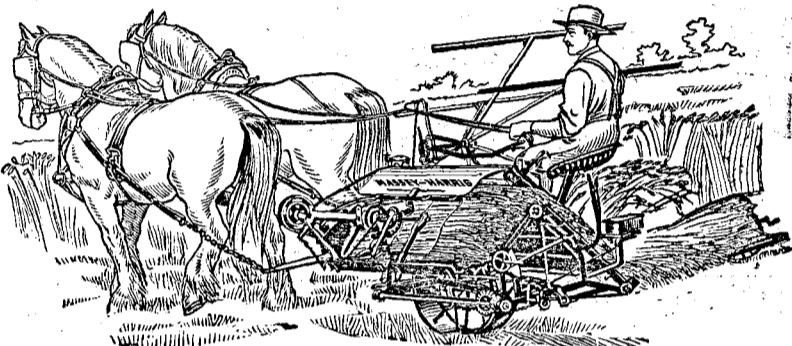
Nagyszámú vevők névsora az ország minden vidékéről megtudakolható a fenti vezérképviseletől.

MASSEY-HARRIS C^o R. T.

2521

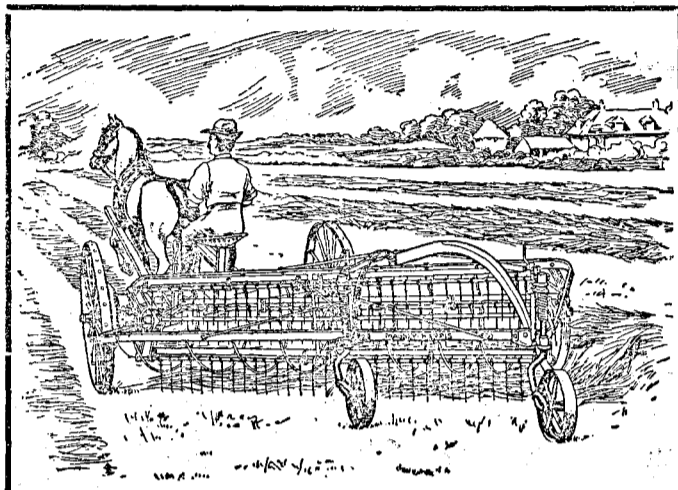

A világ legjobb gyártmányai!

fűkaszaló, aratógép és föld-
 :: mívelő eszközök gyára ::
TORONTO, ÉSZAK-
 AMERIKA.

„Side Delivery“

Kombinált szénagyűjtő- és forgatógép.

Árjegyzéket kívánatra ingyen küld

Massey-Harris C^o R. T. Budapest, V., Alkotmány-utca 23.

A „Nagyszebeni Földhitelintézet“-től

10-50 éves lejáratu

első ingatlan jelzálog-kölcsönöket, szerzek konvertálok más intézeti terheket, rendbeszedem egyuttal az elhanyagolt telekkönyvi birtok és teherállapotot, kagyors és költséget kimélő eljárással.

A „Nagyszebeni Földhitelintézet“-től

adó- és egyéb levonásmentes, óvadékképes, különösen katonai óvadéku alkalmas, a főzsdéken is jegyzett 50 év alatt kisorso andó

4 1/2 %-ot tisztán jövedelmező zálogleveleket.

A szelvények költségmentesen az intézetnél Nagyszebenben és a „Kolozsvári Kereskedelm. Banknál“ kifizettetnek 2018

A legmegbízhatóbban közvetitem:

magán- és bérházak, birtokok és bérletek, erdők, bányák és ezek termékeiük adás-vételi ügyleit.

Telefon: 859. sz.

Erdélyi erdő-, faanyag- és bányaugynökség

GOMBOS BENŐ Kolozsvár, Ferenc József-ut 7.

A „Nagyszebeni Földhitelintézet“-kizárólagos ügynöksége.

Szőlőkötöző-fonál

jobb és olcsóbb mint a raffia.

ZSÁK és PONYVA

a legjobb minőségben és legjutányosabban a

Fischer-féle

zsák és ponyvagárban Budapest Nádor-utca 31-33 sz. szerethető be. A Fischer-féle szat. impregnált szavatolt tiszta lenből készült vízhatlan ponyvák nagy strapa mellett is eltartanak 10-12 évig. A 28 év óta fennálló Fischer-féle zsák- és ponyvagár az ország legjelentékenyebb uradalmainak és viszonteladóinak szállítója. Pontos, szolid kiszolgálás. **Ponyvakölcsönző intézet.** Tessék ajánlatot kérni!

2260

Szivattyúk és Mérlegek

2080

külföldi gyár

Garvenswerke,

Wien II., Handelsquai No. 130.

Miniaraktár: I., Schwarzenbergstrasse 6.

Dr. gróf Teleki Domokos ur ömeltósága többszörösen kitüntetett gernyeszei magyar erdélyi tenyészetéből:

Eladó több elsőrendű két éves tenyészképes bika, 6 drb fiatal hasas számfeltti tehén, 3 drb növendék üsző. Érdeklődőknek felvilágosítást készséggel ad: (Gernyeszeg posta.)

2597 **Palfy Dezső,** gazd. intéző.

OMEGA-LANCKUT

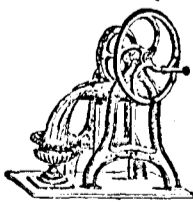
a világ legjobb, legbiztosabb és legolcsóbb kutszivattyuja, reudkívül sok vizet ad, kis gyermek kezelheti, soha be nem fagy, soha nem romlik, mindenki felszerelheti és karban tarthatja. **Ártap** ingyen és bérmentve.

2581

Községi jegyzők honorálatnak.

BARDOS és BRACHFELD

BUDAPEST, VI., Gyár-utca 5/6 sz.

A LEGNAGYOBB ÁLLAMI ÉS ELSŐ DIJJAKKAL KITÜNTETVE

Bogyay Gyula tájkertészete

tájkertész és kertépítő

BUDAPEST

Telefon 25-33. Kerttechnikai iroda: Telefon 25-33

2278

VII., Gizella-ut 15.

(Lakás: Stefánia-ut 1. szám.)

A legjobb sorsjegy a magyar jelzáloghitelbank

KONVERZIONÁLIS SORSJEGY,

MERT e sorsjegyek mindegyikét kihúzzák,
MERT e sorsjegyek akkor is tovább játszanak, ha azokra más egy vagy több nyeresemény esett,
MERT e sorsjegyek 70 éven át játszanak és kaucióként is letehetők bárhol.
MERT az összes létező sorsjegyek közül a legjobb játéktérve ennek van és
NERT legnagyobb főnyereménye

EGY MILLIÓ KORONA.

Húzások: minden év február 25-én, április 25-én, június 25-én, augusztus 25-én, október 25-én és december 27-én.

Részletre:

egy darab 10 havi részletre havi 16— korona	15—
• • • • •	11—
• • • • •	10—
• • • • •	9—
• • • • •	7 50
• • • • •	7—
• • • • •	6—

vagy letétre 30— K foglaló befizetés után legolcsóbb kamattal. A nyeresemények azonnal a vévét illetik.

Kapható a

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank Részv.-Társ.-nál Mátyás király-tér 7. szám alatt. 2014

Gazdatiszti vagy segédtszti

állást keres,

gazd. tanintézetet és felsőbb szőlő és borgazdasági tanfolyamot végzett, ref. vallásu 39 éves, nőtlen, 6 évi uradalmi és 10 évi magán gazdasági praxissal bíró 2589 egyén.

Cím: a kiadóhivatalban.

Uj és egyszer használt zsákok, ponyvák, kévekötel, amerikai manillazsineg kölcsön és eladás kartellen kívül.

2578

NAGEL ADOLF BUDAPEST, V., Arany János-u. 10. Táviratcim Nagela. :: Telefon 35 - 92.

KLINGER HENRIK

Gyártelepek: Első magyar vitorlavászon-, len- és jutaárugyár Pozsonyban. Házi ipar-vállalat Liptószentmiklóson. Székely szövőgyár és házi ipar-vállalat Sepsiszentgyörgyön.

Raktár:

Budapest, V., Szabadság-tér II. sz.

Ajánlja készítményeit, u. m.

lisztes, korpa- és gabona-ZSÁKOKAT

lenből, kenderből és jutából, varrással vagy varrás nélkül. Továbbá vizmentes ponyvákat gépekre és kazlakra, nyers szekér- és repceponyvákat, nyers- és ruggyantázott kender-tömlőket, vízvedreket, vizmentes lótarakokat, vászon-sátrakat, esőköpenyeket, stb.

Mintákat kívánatra ingyen és bérmentve küldök.

2580

ERDÉLYI BANK

és TAKARÉKPÉNZTÁR R.-T.

Kolozsvár, Mátyás kir.-tér 32

Kisbirtokosok jelzálogosztálya kölcsönöket nyújt kisbirtokosoknak betáblázás mellett a mindenkori pénzvisszonyokhoz mért legelőnyösebb kamatozás mellett.

Már meglévő magas kamatlábu kölcsönöket olcsóbb kamatlábu kölcsönre konvertál.

Jelzálogosztálya törlesztéses kölcsönöket nyújt nagyobb földbirtokokra 10-50 évig terjedő időtartamra a kamatot is magában foglaló előnyös anuitás mellett.

Megkeresésekre rövid idő alatt felvilágosítással szolgál

2017

Az igazgatóság.

Viharálló, rozsdavédő,

legjobb mindennemű vas szerkezetek mázolására! Különösen ajánlható:

Hidak, vas- és bádógtetők, vasgerendák, oszlopok, gazometerek, kandeláberek

vasrácsok, vasajtók mázolására.

Minium-alapozás nem szükséges.

Mintamázolattal, prospektussal, szinkártyával szívesen szolgálnak egyedüli gyárosai:

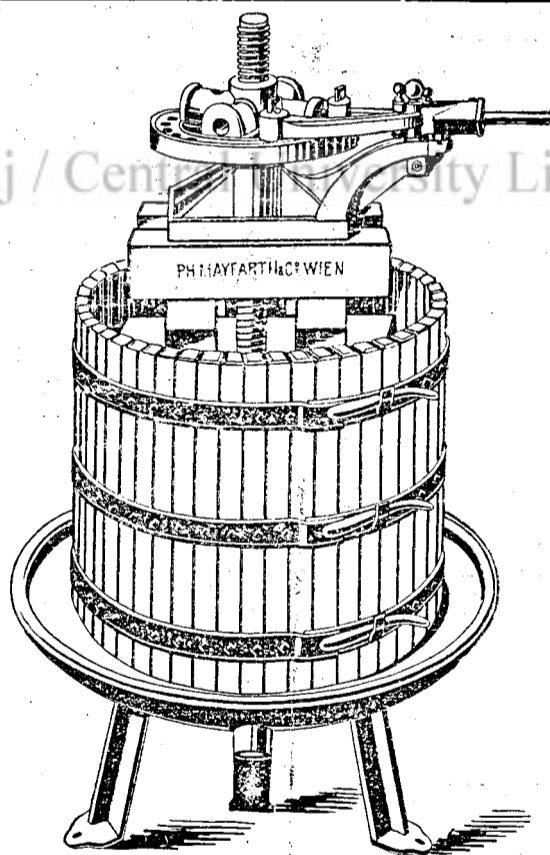
Lutz Ede és Társa

585 III.

festékgyára

Budapest, VII. ker.,

Örnagy-utca 4. szám.

Legmodernebbül berendezett gyári intézetünk

40 év óta áll a legelső helyen

az összes présgyárak között és

a legjobb hírnévnek örvend.

Kérjen különleges képes árjegyzéket (309. sz.) a bor- és gyümölcsprésekről, teljes szűrtelési berendezésekről, u. m. víznyomású prés, gyümölcs- és szőlőmalmok, szőlőzúzók és bogozók stb.

Több mint 680 éremmel és első díjjal kitüntetve.

PH. MAYFARTH & CO.

Wien, II. Taborstrasse 71.

Képviselőik kerestetnek.

2586

Gróf KÁROLYI LAJOS TÓTMEGYERI uradalmában eladó egy drb. legújabb gyártmányu 20 HP. teljesen jó és használható állapotban levő **BENZIN LOCOMOBIL.**

Feltételek az uradalmi felügyelőségnél Tóthmegyer, Nyitramegye megtudhatók.

2600

Anyarozsot,

buzavirágot, pipacsot és az összes gyógyfüveket vásárolja:

Fischer Izidor Zalaegerszeg.

Cim megőrzendő:

2590

Uradalmi számadások

átvizsgálását elvállalja e téren nagy gyakorlattal bíró

szakember.

Cim a kiadóhivatalban.